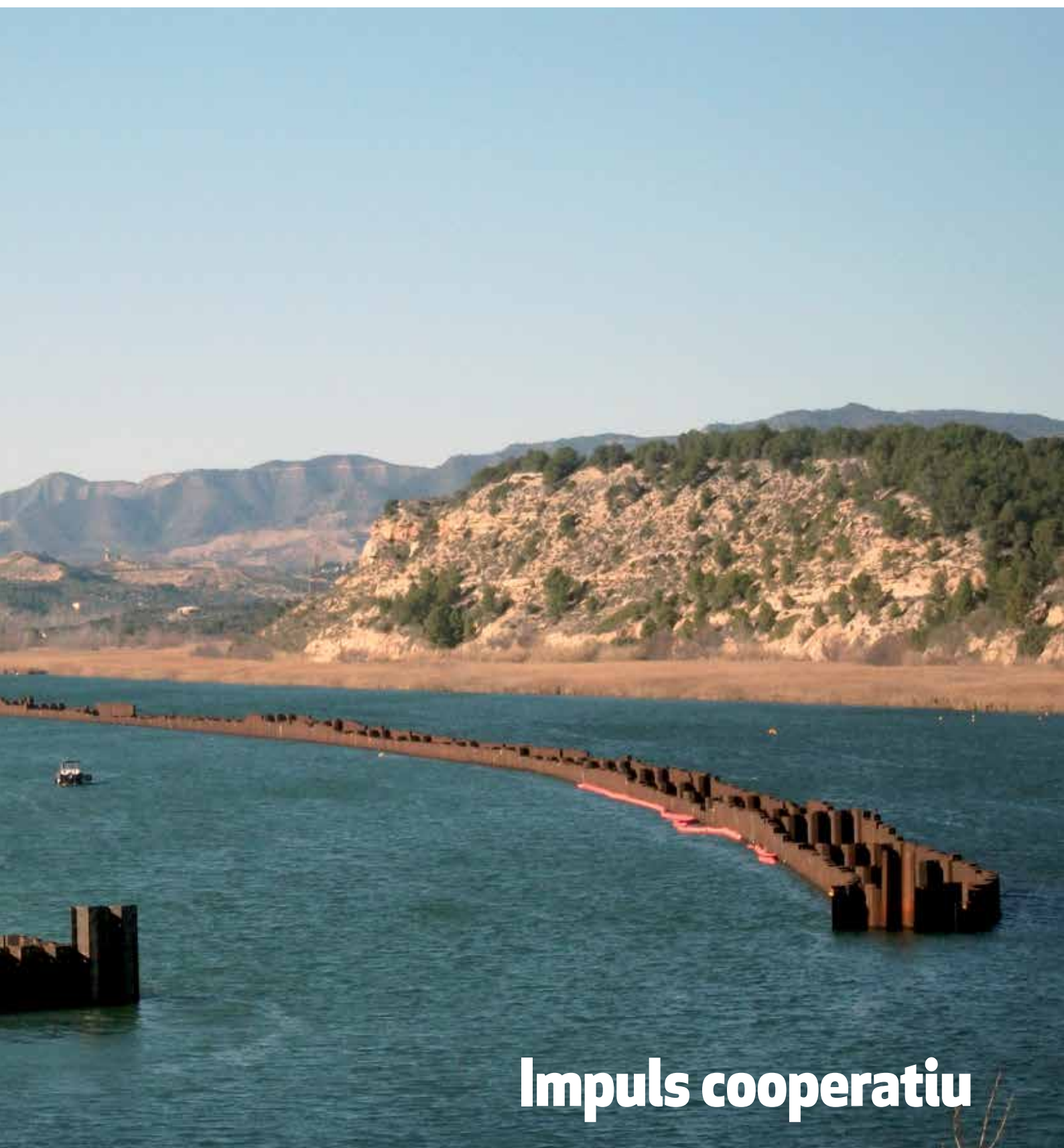

365

Maig 2013 • revista mensual
Any 33è • PVP 3,00 €
edita Fundació Roca i Galès

cooperació

CATALANA

Impuls cooperatiu

Les nostres cooperatives: **Alternativas Económicas, Sccl.**

Entrevista: **Felip Puig, Conseller d'Empresa i Ocupació.**

ISSN 1133-8415

9 771133 841150

*Referent
Cooperatiu Català en
Prevenció de Riscos
Laborals*

*Nou servei
Vigilància
de la Salut*

*Totes les especialitats
preventives.
A tot Catalunya*

SePrA
servei de prevenció

www.sepra.cat

T. 93 457 41 45
Trinxant 98-100, 08026 Barcelona sepra@sepra.es

Servei de Prevenció Aliè acreditat en totes les especialitats (SP-063-B)

"... Incertesses, dubtes, problemes...?"

LLUITEM PLEGATS!!

· ESPECIALISTES EN COOPERATIVES ·

GABINET JOAN JOSEP GONZÀLEZ, S.L.

- Planificació i Gestió Comptable
- Declaració Impost de Societats
- Estudis Econòmics de Viabilitat i Plantejament de futur
- Control Pressupostari
- Diagnòstic econòmic, financers i de sistemes de control de la Cooperativa
- Assistència de Membres de les Comissions de Vigilància i Junes Rectores
- Consultes sobre problemàtica econòmica, comptable i fiscal

GONZALEZ & CIA AUDITORS
AUDITORES CENSORES JURADOS DE CUENTAS

- Auditores de Comptes Anuals
- Auditories i Revisió dels Comptes
- Projectes de Fusió i Escissió
- Auditoria de Gestió
- Informes especials

Pensem com tu. La feina,... ben feta.

GIRONA 38 1º 1º · 08010 BARCELONA · Telèfon 93 265 35 05 Fax 93 232 56 13
e-mail: gjjg@gonzalezauditores.com

“un servei jurídic compromès i de qualitat”

 Col·lectiu Ronda
ASSESSORIA JURÍDICA LABORAL ECONÒMICA SOCIAL

Barcelona - Cerdanyola - Granollers
Mataró - Mollet del Vallès - Rubí
despatxos associats:
Girona - Lleida - Tarragona - Tortosa - Vilafranca del P.

www.cronda.coop
crondaweb@cronda.coop

Cooperativisme i economia social

- Assessorament integral a cooperatives, associacions, fundacions i altres entitats d'economia social
- Autoocupació i plans d'empresa
- Consultoria i auditoria
- Mediació en conflictes societaris

Drets de les persones i els col·lectius

- Dret civil, penal i administratiu
- Dret de família
- Separacions, divorcis
- Danys i perjudicis
- Accidents de circulació i de treball
- Arrendaments
- Dret fiscal
- Habitatge, urbanisme i medi ambient
- Estrangeria
- Violència de gènere

Defensa dels treballadors/es

- Assessorament laboral i Seguretat Social
- Acomiadaments
- Reclamacions
- Dret sindical
- Regulació d'ocupació
- Negociació col·lectiva
- Pensions
- Accidents i prevenció de riscos laborals
- Malalties professionals
- Plans de pensions

SUMARI

4 / TORNAVEU

Maria Eulàlia Relano Campoy,
cap secció hoteleria i restauració.

5 / EDITORIAL

Impuls cooperatiu

6 / EL NOSTRE MÓN

Agnès Giner

9 / COOPERATIVES DE CATALUNYA

El mercat és el món

Confederació de Cooperatives de Catalunya

10 / LES NOSTRES COOPERATIVES

Alternativas Económicas, revista i
cooperativa pel canvi social

Pep Valenzuela

La nova revista econòmica és un projecte de periodisme independent i cooperatiu fet realitat per sis socis de treball i trenta-cinc socis col·laboradors.

10

13 / ENTREVISTA

Felip Puig, Conseller d'Empresa i
ocupació

Montse Pallarès

13

16 / EMPRENEDORIA COOPERATIVA

Calidoscoop, SCCL

Equip de Calidoscoop Sccl

Un referent en la prestació de serveis i recursos per la dinamització territorial i la promoció de l'economia social i el cooperativisme.

16

18 / EMPRENEDORIA COOPERATIVA

Els set pecats capitals dels emprenedors

Jordi Picart

20 / MEDI AMBIENT

La Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA) celebra el Fòrum d'Educació Ambiental 2000+12, dedicat a la comunitat transformadora del territori

Juanjo Butron

20

23 / COOPERATIVISME

Una nova projecció de la Fundació Roca i Galès: la posada en funcionament del Servei d'Estudis i Projectes

Ma. Lluïsa Navarro i Revert

24 / OPINIÓ

Tornar a Flix

Esteve Puigferrat

25 / PENSEM-HI

Com menys capitalista, millor

Santos Hernández

26 / BIBLIOTECA

Donació de llibres

Retalls

Elisenda Dunyó

CRÈDITS

Editora Fundació Roca i Galès Redacció i Administració Aragó, 281, 1r 1a 08009 Barcelona
Tel. 93 215 48 70 - Fax 93 487 32 83 - cc@rocagales.cat - www.rocagales.cat Coordinació
Agnès Giner. Consell de Redacció Miquel Corna, Enric Dalmau, Núria Esteve, Raimon
Gassiot, Agnès Giner, Joan Josep González, Miquel Miró, Ma. Lluïsa Navarro, Joseba
Polanco, Esteve Puigferrat i Quim Sicília. Els autors són responsables dels articles signats. Ni la
direcció de la revista ni els editors comparteixen per força les opinions que puguin reflectir els textos aquí
inscrits. Foto portada: Tancat de l'embassament de Flix, en les obres de descontaminació
© Arxiu Municipal de Flix. Col·lecció Fotografies de Flix. Disseny, maquetació i impressió
El Tinter, SAL (empresa certificada EMAS) Dipòsit legal B-22.283/80 I.S.S.N. 1133-8415.
Aquesta revista ha estat impresa sobre paper certificat FSC® i amb tintes provinents d'olis vegetals

Amb el suport de:

Un parell de preguntes (que en són tres) a **Maria Eulàlia Relano Campoy** (Barcelona, 1947), cap de secció d'hoteleria i restauració

1

**Com i quan vas conèixer
el cooperativisme?**

Vaig conèixer el cooperativisme de ben petita. Les meves arrels són cooperatives, ja que sóc del barri de Sants, que sempre ha estat un lloc on hi han hagut moltes cooperatives, i els meus pares eren socis de la Cooperativa Obrera Santseca. M'agrada molt aquest tipus d'empresa per la seva responsabilitat social vers les persones, el tracte humà i la participació de tots els socis.

2

**Què no et convenç
del cooperativisme?**

El fet que no sigui una empresa contínua amb el pas del temps. Està vista com una cosa antiga i amb poques oportunitats de funcionament. Crec que manca coneixement del cooperativisme. Caldria fomentar-ne més l'expansió.

3

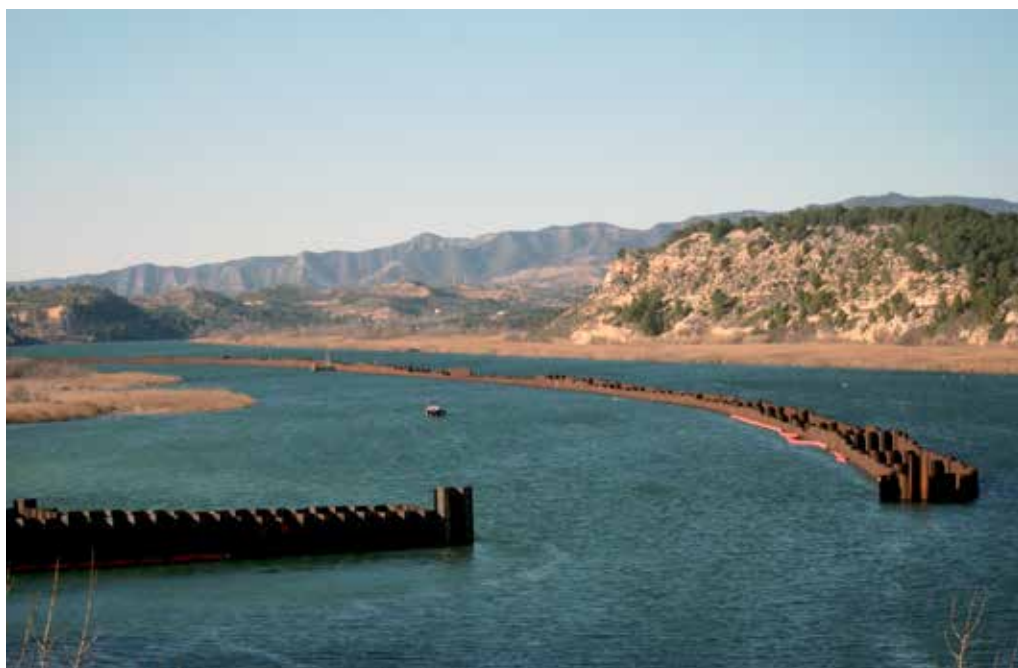
**Creus que és possible
fer una altra economia?**

Crec que ara és el moment més important de les cooperatives, ja que són empreses que ajuden a sortir de la crisi i que generen ocupació. Trobo que actualment és un punt important el fet de crear llocs de treball estables per a la gent jove i aturada, i que les cooperatives són una eina molt útil per a engegar un nou projecte de futur i amb continuïtat.

Impuls cooperatiu

Dediquem el reportatge de “Les nostres cooperatives” a la cooperativa Alternativas Económicas, SCCL, que, amb una gran demostració de compromís i **impuls cooperatiu**, ha engegat el prometedori projecte de periodisme econòmic independent que representa la revista Alternativas Económicas. Li desitgem un camí ben llarg.

A l'entrevista a l'actual conseller d'Empresa i Ocupació, també queda palesa la voluntat del Departament de posar en valor i impulsar la fórmula empresarial cooperativa com una opció d'autoocupació viable i sostenible. I, amb dos articles més sobre empenedoria cooperativa, donem encara més **impuls cooperatiu**. ■

LA COBERTA/ L'inici de les obres de descontaminació del pantà de Flix és una bona notícia. Foto: Tancat del pantà de Flix, 21 de gener del 2011. © Arxiu Municipal de Flix. Col·lecció Fotografies de Flix. Obres de descontaminació de l'embassament.

Les cooperatives de treball celebren l'assemblea anual

El passat dijous 11 d'abril, va tenir lloc a Mataró l'assemblea anual de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya. Més d'un centenar de membres de setanta-quatre cooperatives federades, així com diversos convidats, van compartir un temps i un espai únic en un escenari recentment recuperat pel cooperativisme, el Cafè de Mar de Mataró. Durant l'assemblea, es va donar a conèixer el Pla de treball 2013 i es va presentar la Memòria social i econòmica del 2012. La Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya (FCTC) és l'entitat que al nostre país aglutina, representa i lidera aquestes cooperatives i considera que es tracta d'un model d'empresa participativa que contribueix a crear una economia sostenible. La Federació dóna suport a les empreses associades impulsant programes i eines per enfortir-les, treballa per aconseguir un marc que n'afavoreixi el creixement i dóna a conèixer a la societat els principis de treball associat en què es fonamenta l'empresa cooperativa.

L'acció de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya està estretament lligada a les empreses federades, les quals són les responsables de validar el seu pla de treball a través del seu vot a l'assemblea general.

Més informació i documents, a:

www.cooperativest treball.coop. ■

Reconeixement de la Cooperativa Agrícola de Valls, que enguany compleix cent vint-i-cinc anys

La cooperativa de Valls és la més antiga de Catalunya i una de les primeres de l'Estat espanyol.

El Govern de la Generalitat ha reconegut la trajectòria de la Cooperativa Agrícola de Valls, que aquest any commemora el 125è aniversari de la seva fundació. L'acte de lliurament dels Premis a la Iniciativa Comercial i als Establiments Comercials Centenaris es va celebrar al Palau de la Generalitat el dia 8 d'abril al vespre.

El president de la Generalitat, Artur Mas, va lliurar el Premi com a Establiment Comercial Centenari a Joan Llorach, president de la Cooperativa de Valls, pel servei de qualitat que aquesta ofereix als seus clients i per la seva capacitat d'adaptació als canvis durant més de cent anys.

Joan Llorach va dir: "La Cooperativa Agrícola de Valls és la més antiga de Catalunya i una de les primeres que es van crear a l'Estat espanyol. La nostra entitat es va fundar l'any 1888 per aconseguir una millor valoració dels productes agrícoles que es conreaven a la zona. Després de tants anys, han succeït moltes coses —bones i dolentes—, però amb l'esforç i el treball de molta gent hem arribat on som ara. Per això ho volem celebrar, per recordar que encara existim en el territori i, malgrat les dificultats que ens trobem, els pagesos som unes persones molt actives i amb voluntat de tirar endavant."

En aquest mateix sentit, el president de la Generalitat va destacar que establiments com la Cooperativa Agrícola de Valls esdevenen exemples per adonar-nos que "es poden arribar a vèncer situacions tremendament complicades en el transcurs de la història, si es donen unes determinades condicions".

Més informació, a: www.coopvalls.com. ■

“Banca cooperativa en la crisi financera internacional” a debat

En el marc dels “Debats d’economia social i cooperativa”, el 17 de maig tindrà lloc la sessió “Banca cooperativa en la crisi financera internacional”, que comptarà amb la ponència de Joan Cavallé, director general de Caixa d’Enginyers.

El debat, organitzat per la Direcció General d’Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom en col·laboració amb la Confederació de Cooperatives de Catalunya, tindrà lloc al Palau Moja, al carrer Portaferrixa número 1 de Barcelona.

La ponència central, “Banca cooperativa en la crisi financera internacional”, serà a càrrec de Joan Cavallé, de Caixa d’Enginyers, una cooperativa de crèdit que no s’ha vist afectada per aquesta crisi, a diferència de les entitats financeres convencionals. Aquesta sessió s’iniciarà a dos quarts de nou del matí amb un cafè *networking* i la projecció del vídeo *Les cooperatives catalanes*. A les nou, el director general d’Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom donarà la benvinguda als assistents. Tot seguit, José Orihuel, redactor en cap del diari *Expansión* a Catalunya, presentarà el ponent. Després de l’exposició de la ponència de Joan Cavallé i del torn de paraules, Orihuel en traurà unes conclusions i farà la cloenda.

L’objectiu del cicle “Debats d’economia social i cooperativa” és donar visibilitat a les fórmules empresarials de l’economia social i cooperativa com el model empresarial del segle XXI.

Trobareu el programa detallat i el formulari d’inscripció dins l’apartat “Jornades i debats” de l’apartat Economia Cooperativa de la pàgina del Departament d’Empresa i Ocupació del web www.gencat.cat.

Més informació i inscripcions, a:

inscripcionescoop.emo@gencat.cat i al 932 285 757. ■

Presentació de la biografia de Joan Ventosa i Roig a Vilanova

La Fundació Roca i Galès ha presentat el llibre biogràfic *Joan Ventosa i Roig. Impulsor del cooperativisme, de Catalunya a Mèxic*, escrit per Agnès Rotger i Dunyó, periodista i escriptora. L’acte de presentació del llibre, que va anar a càrrec de Clàudia Pujol, va tenir lloc el dijous 25 d’abril a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova a la Geltrú. Es tracta de la biografia núm. 21 de la col·lecció *Cooperativistes Catalans*.

La Fundació Roca i Galès, editora de la revista *Cooperació Catalana*, ha ampliat la col·lecció, doncs, amb la presentació de la biografia número 21, dedicada a Joan Ventosa i Roig, elaborada per Agnès Rotger i Dunyó, periodista i escriptora, guanyadora del 43è Premi Prudenci Bertrana de novel·la (2010). En el marc de la seua història de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú, la directora de la revista *Sàpiens* va engrunar minuciosament la nova biografia davant d’un públic consagrat. L’acte va comptar amb la presència de Xavier López, director general d’Economia Social i Cooperatives i Treball Autònom; Montserrat Comas, directora de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer, i Antoni Gavalda, director de la col·lecció *Cooperativistes Catalans*, així com la dels companys coeditors de Cossetània, familiars de Joan Ventosa, de l’autora i públic divers interessat en la figura del biografat.

Joan Ventosa i Roig (Vilanova i la Geltrú, 1883 - Ciutat de Mèxic, 1961) és sens dubte una de les figures clau del cooperativisme del segle XX. Farmacèutic i agrònom de formació, Joan Ventosa es va implicar des de jove en una cooperativa de consum de Vilanova, i ben aviat va començar la seva tasca de divulgació i de teorització del cooperativisme. Va ser president de les federacions de cooperatives catalana i espanyola, i també va formar part del comitè central de l’Aliança Cooperativa Internacional, dins del qual va formar part de la comissió encarregada de fixar els principis bàsics de la cooperació moderna.

Joan Ventosa va ser un redactor destacat de les històriques lleis de cooperatives espanyola i catalana dels anys trenta del segle passat. A causa del seu compromís polític —va arribar a ser conseller de la Generalitat—, es va haver d’exiliar a Mèxic, i allà es va convertir en un dels principals experts mundials en cooperació escolar.

Més informació, a: www.rocagales.cat. ■

L'Aliança Cooperativa Internacional anuncia el lema per al Dia Internacional del Cooperativisme 2013

“L’empresa cooperativa es manté forta en temps de crisi” és el lema escollit enguany per adreçar-se a les cooperatives de tot el món.

El dissabte 6 de juliol, se celebrarà el 91è Dia Internacional del Cooperativisme de l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI) i el 19è Dia Internacional de les Cooperatives de les Nacions Unides (ONU).

En una crida que pretén implicar en la celebració tots els socis de les cooperatives de tot el món, l'ACI ha fet públic el lema per a la celebració del Dia Internacional del Cooperativisme 2013, que se celebra el dissabte 6 de juliol. Amb l’afirmació “L’empresa cooperativa es manté forta en temps de crisi” es pretén augmentar el coneixement del model d’empresa cooperativa i promoure els èxits del moviment cooperatiu, la solidaritat internacional, l’eficiència econòmica, la igualtat i la pau mundial.

L’objectiu de la celebració del Dia Internacional del Cooperativisme és aconseguir que, per mitjà de les diverses maneres de portar-la a terme per les cooperatives d’arreu del món, s’obtingui cobertura per part dels mitjans de comunicació i sensibilització del públic tant a escala local com global.

L'ACI celebra aquest Dia Internacional des de l'any 1923.

Actualment, però, s’organitza en col·laboració amb les Nacions Unides i es demana als països membres que hi participin institucionalment.

L'Aliança Cooperativa Internacional és una associació independent no governamental que uneix, representa i serveix les cooperatives d’arreu del món. Fundada el 1895, l'ACI té 223 organitzacions sòcies de 85 països, actives en tots els sectors de l’economia. En conjunt, aquestes cooperatives representen més de mil milions de persones d’arreu del món. Més informació, a: www.ica.coop. ■

Pluja de premis per als olis d'oliva de cooperatives catalanes: *Oleum Priorat i Mestral*

Oleum Priorat, doble medalla d’or al concurs d’oli més important dels Estats Units. La cooperativa de Cambrils, millor Oli d’Oliva Verge Extra de l’Estat espanyol amb el Mestral.

La cooperativa Oleum Priorat ha estat premiada amb dues medalles d’or en el certamen Los Angeles International Olive Oil Competition, el concurs d’oli d’oliva més important dels Estats Units. En concret, els olis que han obtingut medalla d’or són Oleum Priorat Elixir perfil verd i Oleum Priorat perfil madur.

Oleum Priorat és una cooperativa de segon grau formada per quatre cooperatives del Priorat i una de la Ribera d’Ebre (Vinícola del Priorat, Celler el Masroig, Cooperativa Falset-Marçà i les cooperatives agrícoles de Cabacés i la Serra d’Almos), que envasa els seus olis amb les marques Oleum Priorat Elixir i Oleum Priorat i els destina, bàsicament, a l’exportació. Los Angeles International Olive Oil Competition és un dels concursos de referència en el sector de l’oli d’oliva, i en l’última edició hi han participat més de set-cents olis d’arreu del món.

La Cooperativa Agrícola i Caixa Agrària de Cambrils ha guanyat el Primer Premi al Millor Oli d’Oliva Verge Extra d’Espanya 2012-2013 en la categoria Fruitats Madurs, que convoca anualment el Ministeri d’Agricultura, Alimentació i Medi Ambient. Amb aquests premis, el Ministeri d’Agricultura vol incentivar la millora de la qualitat de l’oli d’oliva i promocionar entre els consumidors el coneixement i la valoració de l’oli verge extra.

Es tracta de la tercera vegada que la cooperativa agrícola de Cambrils obté aquest reconeixement, que és el més important que pot rebre un oli d’oliva a l’Estat espanyol. Per als responsables de la cooperativa, és un impuls a la voluntat de millora contínua de la qualitat de l’oli d’oliva arbequina que elaboren sota la DOP Siurana. Una qualitat que ha rebut el reconeixement dels mercats i que els ha portat a incrementar la comercialització de l’oli que envasen amb la marca Mestral i a augmentar significativament les exportacions. ■

El mercat és el món

Confederació de Cooperatives de Catalunya

De manera continuada, des de la macroeconomia, no parem de rebre missatges que afirmen que a curt termini continuarem immersos en una situació de crisi dura, però que a partir del 2014 la situació canviarà.

Tanmateix, som en un dels escenaris més difícils, ja que l'economia es tornarà a contreure i aquest any el PIB tornarà a disminuir prop de l'1,5%. Es preveu, doncs, que aquest nivell de disminució segueixi durant dos anys; per tant, ens serà ben difícil aguantar. A més, les perspectives de creixement per al 2014 se situen en prop del 0,5%; per tant, si efectivament s'arriba a la situació de canvi que ens indiquen, cosa que podem dubtar perquè és una previsió que s'ha repetit sense èxit els darrers anys, l'impuls serà insuficient per a recuperar el que s'arribi a perdre aquest 2013.

El percentatge d'atur més elevat es va generar el 2009, quan el PIB va disminuir gairebé el 4% i durant el 2010, i quan el 2011 els incipients creixements del PIB, de prop del 0,5%, no van tenir cap efecte en els índexs d'atur. Així doncs, podem imaginar què passarà si es compleixen les previsions. No serà estrany que hi hagin de nivells d'atur creixents, fins al 27%, amb una taxa d'activitat molt inferior a la que hi havia els anys anteriors a l'inici d'aquest cicle. En un curt període de quatre anys, el PIB pot acumular una caiguda de prop del 7%; i, amb els nivells d'inflació entre el 2,5 i el 3% en cadascun dels tres darrers anys, el PIB continuarà disminuint. Òbviament, aquest és un dels motius pels quals el deute públic s'està disparant; i, juntament amb el sanejament del sector financer per part de les arqués públiques, ens trobem en una espiral en què la capacitat de despesa de l'administració és nul·la i les necessitats de finan-

çament constitueixen un fre per a la demanda interna. Això significa que aquesta es mantindrà a nivells de decreixement, els quals fins i tot poden arribar a augmentar si s'opta per la via d'apujar impostos com ara l'IVA i la pressió fiscal en l'IRPF.

Malgrat que les cooperatives més dinàmiques ja fa un quant temps que van ampliant els seus mercats als països del voltant, davant d'aquesta situació no aconseguen cobrir el diferencial de vendes perdudes en els mercats habituals, per bé que l'obertura de nous mercats sigui el camí per a aconseguir-ho. Com ja hem insistit en diverses ocasions, la internacionalització de les nostres empreses és una necessitat i, encara que no sigui la solució a tots els nostres problemes, sí que ho en serà part. Per això, les empreses que no considerin l'activitat internacional tindran escasses possibilitats de sobreviure.

Tal com vam comentar el febrer del 2012, la internacionalització està molt vinculada a la innovació; són dues estratègies de desenvolupament empresarial que s'alimenten mútuament, però que cal sostenir en el temps.

Les empreses han de continuar ampliant mercat i adaptant les seves polítiques comercials al

mercado internacional com ho fan per als diferents territoris d'Espanya. Han d'analitzar com es realitza l'activitat comercial, ja que els canals solen ser diferents a cada país; cal conèixer-los i tractar-los adequadament: probablement no es poden utilitzar les mateixes eines que aquí, els catàlegs han de tenir una imatge coherent amb el país en qüestió, les nostres frases comercials han de ser revisades i adaptades a la idiosincràsia de cada mercat, etc. Per això, els agents que tinguem al territori seran determinants per a fer una bona comercialització dels nostres productes. Haurem de posar molts esforços suplementaris en aquesta activitat, ja que de cap manera les vendes en el mercat internacional poden ser una cosa esporàdica: cal posar les bases estructurals perquè les vendes a l'exterior siguin cada any més elevades.

Avui, la internacionalització de l'empresa és una obligació i una necessitat per a la supervivència, si bé cal gestionar-la amb saviesa. Per això, és recomanable que les empreses es recolzin en els instruments que les administracions han creat i que aprofitin les xarxes que tenen a l'exterior; l'ICEX i ACCIÓ són dos organismes en els quals ens hem de recolzar.

Incidir en l'obertura de nous mercats és, per ara, l'única via que permetrà generar nous llocs de treball, la qual cosa és molt urgent. Per bé que no és un mecanisme que proporcioni resultats immediats, si no aborem aquesta sortida estarem posant en risc la cooperativa. A més a més, al nostre voltant tenim un bon nombre de joves amb una preparació extraordinària i molta força per a iniciar la seva vida laboral i afrontar aquest repte, només cal que tinguin el suport i l'acompanyament dels socis més veterans i experimentats de l'empresa. ■

Alternativas Económicas, revista i cooperativa pel canvi social

És possible i necessari que hi hagi un periodisme independent, un model de periodisme que ha estat abandonat pels grans mitjans. Un projecte d'aquesta mena no pot ser només de quatre persones, més bones professionals o més dolentes, i amb col·laboradors excel·lents o no tant, sinó que també ha d'aconseguir que s'hi comprometin els lectors de manera activa: participant-hi plenament.

Pep Valenzuela
Ex-Libris, Sccl

Abans d'esdevenir, el 1984, una cooperativa de producció, la revista francesa *Alternatives Économiques* havia nascut, el 1980, com a associació sense fins lucratius. Aquesta associació existeix encara, però ara com a associació de lectors (amb quasi set-cents membres), i és accionista de la cooperativa editora de la publicació, juntament amb els assalariats i altres col·laboradors, i també amb antics assalariats de la cooperativa que han volgut mantenir-se com a accionistes. Sense pressa, però sense pausa i trepitjant ferm, *Alternatives Économiques* ha fet un camí bonic i llarg. El seu primer número va aparèixer el novembre del 1980 amb un tiratge de dos mil exemplars impresos amb setze pàgines en blanc i negre. I avui treuen un magazín amb cent pàgines a tot color, distribuïts a França i l'estranger, la major part per subscripció (el 80%), però també per venda directa als quioscos i llibreries.

Abans de continuar —i que em disculpi el lector—, val a dir que aquest, efectivament, no és espai per a la presentació de la cooperativa francesa esmentada. Tanmateix, aquesta és efectivament la principal font d'inspiració i, fins i tot, sòcia cooperativista del grup de persones que s'animaren a donar vida també a casa nostra a un projecte informatiu i cooperatiu que defensés els “ideals periodístics d'unir el rigor amb la divulgació de la informació econòmica, l'europeisme, la preocupació pel deteriorament de

les condicions socials i els riscos d'exhauriment dels recursos del planeta”, tal com informa en la seva presentació el nou mitjà d'informació econòmica editat per a l'Estat espanyol i que surt amb el nom d'*Alternativas Económicas* (AE a partir d'ara).

D'altra banda, *Alternatives Économiques* també és un exemple d'empresa cooperativa de treball, amb una quarantena d'assalariats, repartits entre dos llocs: la redacció i el servei de difusió, promoció i publicitat a París, i la seu social a Quétigny (un barri de Dijon, al departament de Costa d'Or, a la Borgonya), on funciona el servei de

subscripcions, l'administració i la fabricació de la revista.

“Feia temps que seguíem el treball d'*Alternatives Économiques*”, explica en Pere Rusiñol, membre del consell de redacció d'AE, amb seu al barceloní barri de Sants, “però ha estat recentment, quan, alliberats d'altres compromisos, ens hem posat mans a l'obra”. I és que el projecte nascut a França és una important font d'inspiració. Sobretot pel que fa al finançament independent de la societat “cooperativa obrera de producció” (d'acord amb la denominació francesa), dins la qual els assalariats són associats i tenen la majoria dels vots a l'assem-

Pere Rusiñol és redactor i soci de treball de la revista Alternativas Económicas.

blea general. Tots els anys, en el número del juliol-agost, *Alternatives Économiques* publica els seus comptes i presenta als seus lectors la situació i els projectes de la cooperativa editora. *Alternatives Économiques* s'ha autofinançat sempre. I el seu nivell d'inspiració i col·laboració, tant pel que fa a la revista com a la mateixa cooperativa, es concreta en solidaritat, nacional i internacional. La societat cooperativa francesa és partícip en el projecte d'aquí i viceversa.

Malgrat l'evidència de l'èxit d'aquesta experiència, no deixa de sorprendre l'aparició a hores d'ara d'un mitjà d'informació econòmica en paper. Però, tot i l'anunciada crisi del periodisme, així com els auguris de la fi del paper imprès o també la pretesa l'aparició d'un escenari tot nou i encara desconegut en aquest sector, tot i les tendències que assenyalen les noves realitats i perspectives de les anomenades xarxes socials i mitjans alternatius, en Rusiñol defensa que aquesta crisi "no ho és del periodisme, sinó d'un determinat model de periodisme; de fet, d'un model que abandonava el seu propi terreny per aconseguir crèdits per a grans empreses mul-

timèdia que oblidaven la responsabilitat social i el rigor informatiu per ocupar espais que no els eren els propis, on creien que el capital es podia multiplicar més i millor. Van acumular deutes impagables i ara no saben què fer o fan qualsevol cosa".

L'equip d'AE defensa la necessitat d'aquest projecte, però proposa un canvi d'escala que, com demostra l'experiència de la cooperativa francesa, fa possible i rendible aquesta aposta. Es plantegen un pressupost d'entre 250.000 i 300.000 euros l'any, sense crèdits bancaris de cap mena, tot i no estar-hi en contra. "Exigeix una certa economia de guerra", comenta en Rusiñol, realista i entusiasta alhora, "però és possible i necessari, ja que hi ha aquest espai de periodisme independent que ha estat abandonat pels grans mitjans." I no només un canvi d'escala, sinó també de concepció del projecte, que no pot ser només de quatre persones, més bones professionals o més dolentes; "hi ha marge", subratlla en Rusiñol, "si s'hi comprometen els lectors de manera activa: participant-hi plenament". Tenen un pla d'empresa previst per a un any i mig o dos. "Segur que no podem reproduir automàticament el cas francès", afegeix, "però, per més diferències culturals, polítiques i socials que hi hagin, aquí hi ha també un bon espai i molta gent que necessita, demana i vol un projecte d'aquestes característiques."

AE va néixer amb quaranta-un socis, sis dels quals són treballadors, i trenta-cinc, socis col·laboradors. Cadascun d'aquests col·laboradors ha invertit un màxim de 4.000 euros. A l'assemblea general els socis treballadors tenen el 70% dels vots, i els altres, el 30% restant. Bona part de l'equip de treballadors han treballat al diari *El País*, com ara l'Andreu Missé, actual director de la revista, o el mateix Pere Rusiñol, així com la Mariana Vilnitzky i l'Ariadna Trillas. Al grup de socis col·laboradors inicial hi han també noms prou coneguts i que fins i tot poden sorprendre pel fet de veure'ls habitualment en altres àmbits, com ara en Joaquín Esfánia, l'Antonio Franco, l'Enric Lloveras o en Xavier

Alternativas Económicas va néixer amb quaranta-un socis, sis dels quals són treballadors, i trenta-cinc, socis col·laboradors.

Vidal-Folch. La llista de socis serà publicada íntegrament de manera mensual. L'Assemblea General és l'òrgan responsable d'admissions. També forma part del projecte l'Associació d'Amics d'AE, nascuda amb la revista "perquè creiem en l'equip i donem suport al projecte", afirma la seva presidenta, l'Antonia María Sánchez, en un article publicat al primer número de la revista. "Pensem que en aquest moment distingir economia d'ideologia és fonamental, i volem que periodistes solvents ens expliquin què està passant amb l'economia i la ideologia." L'Associació canalitzarà debats i inquietuds dels membres i organitzarà conferències anuals, així com activitats de seguiment de la revista i sobre temàtiques específiques. Pel que fa a la seva participació en la cooperativa, l'Associació tindrà veu a l'assemblea anual.

L'Assemblea General decideix els càrrecs i les responsabilitats. Després, el consell de redacció de la revista funcionarà amb un cert grau de jerarquia i autonomia. En aquest cas, l'Andreu Missé és director i màxim responsable de la revista. "Creiem que, una vegada decidits els continguts i la línia, aquesta és la millor forma de fer la feina", emfatitza en Rusiñol. Pel que fa als salaris, de moment, tenen un límit de 1.300 euros, considerant les dificultats d'aquest inici de recorregut. Els estatuts, però, estableixen la possibilitat que hi hagin diferències salarials d'acord amb responsabilitats i la feina, sempre dins dels ventalls del cooperativisme, o sigui, mai per sobre d'una relació 1/3 o, màxim, 1/5. Fins aquí, a grans trets, el projecte global de futur. Ara falta el més important: crear la xarxa de subscrip-

tors i lectors que, suposadament, estaven esperant la sortida d'aquesta revista, tot i tenir en compte que no pot faltar un altre col·laborador, de vegades no gaire agradable: la publicitat. Però en aquesta qüestió hi han opcions molt clares: els ingressos via publicitat no haurien de superar mai el 10% del total.

Pel que fa als lectors, si considerem la situació en el punt de partida, tot fa preveure que AE té un futur molt interessant. El primer número de la revista, del mes de març del 2013, ha sortit amb un tiratge de deu mil exemplars i amb seixanta-vuit planes a tot color. Al cap de pocs dies de la sortida, ja era quasi impossible trobar-la als quioscos de Barcelona. Sense exagerar, l'equip valora molt positivament aquesta arrencada.

Òbviament, això no pot haver passat per casualitat. La gent demana que algú "expliqui l'economia amb independència dels poders, amb la col·laboració de bons experts, que s'investigui per defensar els ciutadans, la cosa pública i l'estat del benestar; això és necessari i és una responsabilitat que assumim", afirma en Rusiñol. A més, "és la nostra feina, la que hem fet i volem continuar fent". A més d'informar els ciutadans, explica, també "volem influir en el debat públic i polític del país". En aquest sentit, hi afegeix, "sentim enyorança d'El País de la bona època, amb continguts i capacitat d'influència social i política". "Creiem que la nostra contribució més bona és explicar el que passa amb independència, amb un llenguatge comprensible, d'una manera senzilla". Això, però, no vol pas dir estar amb una opció política determinada, tot i esperar que "sigui útil als ciutadans i als moviments socials". De totes maneres, la "cosa" dita sistema, o com es vulgui, "no funciona". En Philippe Frémeaux, editorialista d'*Alternatives Économiques* i expresident de la cooperativa francesa, afirma a la "Carta de benvinguda" publicada al primer número d'AE que "cal canviar radicalment la finalitat del sistema econòmic" per donar "prioritat al benestar de tots sense destruir el planeta", la qual cosa per a ell vol dir pensar una sortida que no pot

Consell Rector de la cooperativa: d'esquerra a dreta, Mariana Vilnitsky, Joaquim Barriach (gerent), Ariadna Trillas, Andreu Missé (director revista) i Pere Rusiñol.

Pere Rusiñol, durant el reportatge.

ser "una senzilla tornada al creixement fort i estable". I això demana que "les qüestions econòmiques haurien de ser al centre del debat democràtic".

Tot plegat, acabat de néixer, és massa aviat per a treure'n conclusions, per més que aquests resultats primers i immediats confirmarien les expectatives i desitjos del grup editor i cooperatiu. En tot cas, com assenyala en Rusiñol, "necessitem una nova economia política, una visió freda i concreta del món en el qual vivim que ens permeti entendre'l. Volem contribuir en aquesta tasca". ■

Entrevista a Felip Puig i Godes, Conseller d'Empresa i Ocupació

"El Departament d'Empresa i Ocupació vol impulsar i posar en valor la fórmula empresarial cooperativa"

Montse Pallarès
Ex-libris SCCL

Felip Puig va néixer a Barcelona l'any 1958. És enginyer de Camins, Canals i Ports per la Universitat Politècnica de Catalunya i diplomat en Administració d'Empreses per la Universitat Politècnica de Madrid. Va ser conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya entre el 1999 i el 2001 i conseller de Política Territorial i Obres Públiques entre el 2001 i el 2003. Va ser conseller d'Interior de la IX legislatura. I conseller d'Empresa i Ocupació de l'actual.

Primer de tot, ens agradaria saber quina és la sensació que ha tingut en incorporar-se al Departament d'Empresa i Ocupació. Vostè ha ocupat ja la Conselleria de Medi Ambient, la de Política Territorial i Obres Públiques i la d'Interior. Hi ha gaire diferència entre les diferents conselleries a l'hora d'exercir el càrrec de conseller, o la perspectiva és similar?

En els moments actuals de crisi econòmica, l'objectiu prioritari del Govern és la lluita contra l'atur. La generació de nous llocs de treball vindrà de la creació d'empreses i creixement de les existents. Per tant, el Departament d'Empresa i Ocupació és un puntal en les polítiques de reactivació econòmica, i això implica una gran responsabilitat en els moments actuals, però també la

possibilitat de posar les bases per a un nou model de desenvolupament econòmic: més sòlid, més competitiu i socialment més just. En totes les responsabilitats públiques que he desenvolupat al llarg de la meua vida pública sempre he tingut clar que eren un compromís de servei a les persones i al seu benestar. Per la meua formació com a enginyer de ponts i camins, les responsabilitats de Medi Ambient i Política Territorial, les referents a les infraestructures del país, van suposar un honor, però a Interior vaig descobrir la necessitat per a un país de garantir la seguretat de les persones com a garantia de la llibertat i la necessitat de donar suport als nostres cossos de seguretat.

Ara, a Empresa i Ocupació, amb la mateixa vocació de servei, em proposo contribuir a posar els fonaments sòlids d'un nou model econòmic de desenvolupament i creixement que vetlli per la cohesió social i la cohesió territorial.

Quins són els reptes del nou càrrec? En el context generalitzat de crisi actual, amb la sensació que tot s'enfonsa, quines són les prioritats de la seva Conselleria?

El gran repte que tenim al davant és la lluita contra l'atur i la creació de nova ocupació. En les circumstàncies actuals de limitacions pressupostàries, només la generació d'ocupació en el sector privat ens permetrà reduir el nivell d'atur. Per això és necessari, també, fer una aposta per la reactivació econòmica, fonamentada en la indústria com a motor de recuperació.

Quan parlem d'indústria, ho fem en un sentit ampli: incorporant-hi des de l'agroalimentària fins a la del coneixement. Creiem que la diversificació del sector industrial català és una molt bona base per a dissenyar un model econòmic més resistent als cicles econòmics i a la seva variabilitat. Incorporar el sector industrial implica, també, afrontar la necessitat d'una mà d'obra qualifi-

cada, i per tant les polítiques de formació són cabdals des d'un punt de vista estratègic: com més formació, més condicions i oportunitats d'ocupabilitat.

Hem d'internacionalitzar la nostra economia. Per aconseguir-ho, cal donar ajut i suport a l'activitat exportadora, però també afavorir la presència d'empreses catalanes amb implantacions a l'exterior per guanyar competitivitat en els mercats globals, i captar inversions exteriors i recursos financers per fer possible la viabilitat o l'impuls de projectes empresarials catalans.

En relació amb la pregunta anterior i tenint en compte que de vegades és més difícil que les grans empreses pensin amb mentalitat de país, hi ha alguna acció encaminada a potenciar les petites i mitjanes empreses per tal de mantenir els llocs de treball arrelats a casa nostra?

El manteniment del teixit empresarial català és una de les prioritats del Govern de la Generalitat. Per aquest motiu, estem desenvolupant des de fa temps una estratègia en matèria de política industrial que, en la situació de crisi econòmica actual i en un en-

torn de consolidació pressupostària, té com a principal objectiu mantenir i garantir el funcionament de les nostres empreses i l'ocupació que generen.

Les actuacions prioritzades se centren, per tant, en la detecció i prevenció de les situacions de risc que poden patir les empreses catalanes; unes situacions de risc que alhora cal intentar reconvertir en oportunitats, si més no des del punt de vista del no-tancament de l'activitat, intervenint per garantir la continuïtat industrial i els llocs de treball. Amb aquest objectiu, hem elaborat un Mapa de riscos i oportunitats: per detectar i preveure els casos que puguin implicar un tancament o deslocalització d'empreses catalanes. Un cop detectats, es fa una anàlisi i identificació del problema i es treballa en la millor solució, sempre en col·laboració amb l'empresa i els treballadors.

A tall d'exemple, des de l'inici de la legislatura, a través del treball conjunt de la Direcció General d'Indústria i la Direcció General de Relacions Laborals, se n'han gestionat uns cent trenta casos, que han permès mantenir uns vint-i-cinc mil llocs de treball.

Felip Puig ha ocupat diverses conselleries des del 1999.

“Ja hem entregat al sector un primer document de la nova Llei de cooperatives, que, entre altres punts, ha de facilitar la creació d'aquest tipus d'empreses.”

Felip Puig actualment és Conseller d'Empresa i Ocupació.

I, continuant en aquesta línia, les empreses cooperatives han respost millor a l'embat de la crisi. És un fet evident que han patit menys tancaments i han produït, proporcionalment, menys atur que altres tipus d'empreses. Tenint en compte aquesta realitat, s'ha pensat dur a terme polítiques que fomentin l'autoocupació i el cooperativisme? Com es veu aquesta realitat des del Departament?

Els governs han de generar un entorn favorable per a la creació d'empreses. En aquest sentit, des de les administracions públiques es poden fer tot un seguit de reformes legals que acompanyin i facilitin el desenvolupament de les empreses i també garanteixin un sistema de benestar social i evitin el risc d'exclusió social. Per aquest motiu, cal aprofundir en els canvis normatius necessaris per a facilitar la creació, el manteniment i la consolidació del treball autònom i l'autoocupació, amb la petició de reformes legals a escala de tot l'Estat.

Pel que fa al cas concret de les empreses cooperatives, el Departament vol impulsar i posar en valor aquesta fórmula empresa-

rial. També li puc avançar que ja hem entregat al sector un primer document de la nova Llei de cooperatives, que, entre altres punts, ha de facilitar la creació d'aquest tipus d'empreses.

És evident que la clau per a l'eradicació de l'atur no és a les mans de la Conselleria, però pensa que potenciant polítiques d'autoocupació i economia social les coses podrien millorar?

És evident que ens trobem en un moment de crisi econòmica profunda: l'atur està en uns nivells no assumibles en una societat occidental, doblem les taxes d'atur d'Europa i la situació encara és més complicada si ens referim a l'atur juvenil. Són dades colpidores que fan que la creació de nova ocupació sigui l'objectiu prioritari del Departament i del Govern. I només podrem sortir de la crisi si afrontem canvis radicals, canvis de debò, d'aquells que transformen una societat i una economia. En aquest context global, estic convençut que tant les polítiques d'autoocupació com l'economia social contribuiran a millorar aquesta situació.

En aquesta mateixa línia, en el cas d'una Catalunya sobirana, les coses canviarien de manera considerable? En quin sentit? S'apostaria per una economia social?

Catalunya té una trajectòria històrica en què les empreses d'economia social s'han anat consolidant com un símbol d'identitat del model econòmic del país. En una Catalunya sobirana, és evident que les empreses d'economia social tindrien un paper molt important. Però ja des d'ara tenim un compromís d'impuls a les empreses d'economia social, amb la presentació i tramitació d'una nova Llei de cooperatives, el suport a les empreses d'inserció laboral i el suport a l'autoocupació, entre d'altres.

L'exercici al dret a decidir va lligat a la reactivació econòmica. Ens cal poder prendre decisions d'acord amb les necessitats del teixit empresarial del país, i sobretot en moments com els actuals, en què les mesures adoptades pel Govern de l'Estat no estan alineades amb les necessitats del món econòmic català. ■

Calidoscoop, SCCL

Agència per a la dinamització territorial de l'economia, l'emprenedoria social i el cooperativisme

Equip de Calidoscoop Sccl

Calidoscoop és un referent en la prestació de serveis i recursos per la dinamització i promoció de l'economia social i el cooperativisme. Esdevé l'eina a l'abast de tots els agents que actuen com a motors de desenvolupament econòmic i social en el territori, per canalitzar i catalitzar el seu gran potencial. Empoderant els agents del territori, en tant que protagonistes, Calidoscoop els acompanya desplegant polítiques i actuacions que permetin provocar un efecte multiplicador dels recursos endògens.

La missió de Calidoscoop és, clarament, promoure un desenvolupament local basat en l'economia social i sostenible que contribueixi a la creació d'ocupació, l'enfortiment del teixit empresarial i la cohesió social.

Compromesa amb la societat, actua des d'una visió holística per contribuir a la construcció d'una societat més integradora, més equitativa i més participativa del seu propi desenvolupament econòmic i social.

Per refermar el seu compromís, Calidoscoop s'ha constituït com a cooperativa de treball associat, sense afany de lucre, i compta amb el suport de les principals plataformes representatives de l'economia social i cooperativa a Catalunya. En aquest sentit, Calidoscoop inicia la seva trajectòria essent sòcia activa de la Xarxa d'Economia Solidària (XES), la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya (FCTC), la Xarxa d'Economia Social de Barcelona (XESB) i l'Associació Europea MedCoop, i amb la voluntat de generar més aliances com a valor de complementarietat en l'execució d'accions. Calidoscoop es visualitza com un node de xarxes per mitjà del desplegament d'un treball coordinat amb diferents agents i posant èmfasi en el valor de la cooperació.

L'Equip de Calidoscoop.

Calidoscoop es va gestar durant el 2012 sota el guiatge de tres persones emprenedores, l'Ana, la Laura i el Pere, aprofitant el seu bagatge i coneixement en la promoció econòmica del món local i en el cooperativisme, i recollint l'experiència del seu pas per la cooperativa —ara extinta— Ara_Coop.

Així, la trajectòria com a equip cohesionat es va forjar a Ara_Coop, Promoció i creació de Cooperatives desenvolupant projectes de dinamització de l'economia cooperativa en col·laboració amb els agents polítics, econòmics i socials del territori; actuant com a assessors en creació de cooperatives com a membres de la Xarxa INICIA, o desenvolupant la incubadora de projectes col·lectius Espai Llabor.

L'expertesa dels seus membres en la dinamització territorial de l'economia social i cooperativa permet a Calidoscoop actuar com a corretja de transmissió d'actuacions replicables i escalables; propers a les realitats de les persones,

Casp, 43, bxs.
08010 Barcelona

Ana Álvarez
+34 670 372 742
Laura Hernández
+34 699 395 048
Pere Ribas
+34 670 537 525

info@calidoscoop.coop
www.calidoscoop.coop

Calidoscoop, Sccl.

@calidoscoop

poden ajudar a donar resposta a les necessitats econòmiques i socials actuals (autoocupació, convivència, consum, ajuda mútua, etc.). Sempre atents a les tendències de país i europees i globals en matèria d'innovació social, aporten creativitat i dinamisme tot treballant des de la proactivitat, la capacitat d'anàlisi, el treball col·laboratiu, amb facilitat per a les relacions públiques, i amb experiència en direcció tècnica i elaboració i execució de projectes. Calidoscoop emmarca els seus serveis en tres eixos principals: la promoció, la sensibilització i la creació.

1. La promoció, comenta Laura, sòcia de Calidoscoop, persegueix ajudar a assolir un territori amb estratègies de desenvolupament econòmic endogen, harmònic, socialment més just, més cohesionat, més sostenible i que enforteixi la democràcia local. Amb la promoció també es pretén oferir alternatives que millorin la capacitat d'enfortir i activar el teixit econòmic i social i

Pere, Laura i Ana
a l'oficina de
Calidoscoop.

contribuir a vertebrar una activitat econòmica amb valors de retorn a la societat, a l'entorn i al medi.

Programes: “Dinamització territorial de l’economia i l’emprenedoria”, “Dinamització sectorial i de clústers”, “Generació i difusió de coneixement de l’economia social i del cooperativisme”, “Dinamització de xarxes”, etc.

2. Amb la sensibilització es vol acostar les persones a altres maneres de treballar, consumir, habitar, finançar-se i invertir; en definitiva, afegeix Pere, soci també de la cooperativa, motivar-les a construir una economia més social i solidària. Calidoscoop dirigeix l'enfocament de les seves actuacions a l'empoderament de les persones, perquè prenguin consciència que poden incidir en un desenvolupament que generi un impacte social en el seu entorn i es facin protagonistes i gestores directes dels seus interessos individuals i col·lectius.

Programes: “Cultura emprenedora”, “Cultura de les finances ètiques i solidàries”, etc.

3. Treballa per la creació d’empresa social i cooperativa, perquè les persones emprenedores són motors de desenvolupament econòmic i social i l’empresa social actua com a catalitzadora del canvi, puntualitza Ana, sòcia de Calidoscoop. Per això cal contribuir a fer viables activitats que resolten necessitats socials en el curt termini i transformen la realitat en el llarg termini. Aposta per un model que promou una empresa perdurable en el temps, arrelada en el territori, que fa sostenibles les seves finalitats i que es compromet amb les persones i amb els llocs de treball.

Programes: “Itineraris de creació d’empresa social i cooperativa”, “Gestió d’espais d’incubació i d’allotjament de projectes empresarials”, “Impuls de cooperatives d’activitats emprenedores (CAE)”, “Transformació d’empreses i serveis públics en models d’economia social i cooperativa”, etc.

Calidoscoop s’orienta a un mercat amb diversitat d’agents, però on

prenen protagonisme, d’una banda, les administracions públiques, especialment els organismes de desenvolupament econòmic i social local: promoció econòmica, comerç, ocupació, serveis a les persones, joventut, participació ciutadana, educació. De l’altra, la missió de Calidoscoop s’adreça directament a les persones emprenedores, a les empreses i professionals, amb un èmfasi especial en l’emprenedoria social i les empreses de l’economia social i cooperativa. I també a centres educatius, universitats i societat civil organitzada que comparteixi l’objectiu de promoure un desenvolupament econòmic i social més just, més cohesionat i més sostenible.

Calidoscoop promou sinergies que multipliquin l’impacte de les actuacions i de la generació de valor a través de les activitats econòmiques i socials, sota el paraigua dels valors ètics i solidaris que promou el cooperativisme. ■

Els set pecats capitals dels emprenedors

Jordi Picart
Aposta Sccl.

Tots cometem errors, però n'hi ha alguns que són especialment greus per a un emprenedor, ja que poden afectar de forma important les seves probabilitats d'èxit, i que per tant són importants de conèixer.

1r) Luxúria

DEDICAR MESOS A GENERAR PLANS DE NEGOCI ATRACTIUS

Els famosos *business plans*: imaginar-se qui seran els clients, com compraran i quina grandària té el mercat, en lloc de sortir al carrer, parlar-hi i fer-los preguntes. No dic que no sigui important tenir un bon pla de negoci, però no és pas la base. La base és trobar el model de negoci, aconseguir clients i facturar.

OBSESSIONAR-SE BUSCANT LA IDEA PERFECTA, EL PLANTEJAMENT QUE NO SE LI HA ACUDIT A NINGÚ

Em sap greu, però això vol dir el 10% d'inspiració i el 90% de transpiració. No existeix la idea perfecta, i, encara que existís, la clau seria l'execució i no pas la concepció. Us heu d'obsessionar a provar, fer experiments, executar i tornar a provar... i no pas a planificar. Començar sense tenir objectius ambiciosos, clars i quantificats. Encara que canviïn després, val la pena dedicar un temps a fer aquesta reflexió. Tota la resta és autoengany.

2n) Mandra

DEDICAR ESFORÇ I TEMPS NOMÉS A LA PART QUE ENS AGRADA MÉS

Programar, dissenyar o, com últimament és molt habitual, preveure els mitjans socials.

NO GENEREU SOROLL SI NO TENIU RES AL DARRERE. I EVITEU LA PROCRASTINACIÓ (O POSTERGACIÓ)

La vostra ment no para de suggerir coses que podríeu fer primer, que

segur que podeu acabar a temps, etc. i que a la pràctica són més agradables o teniu clar com s'han de fer, i el grau de certesa de les quals és alt.

PRENDRE-S'HO AMB CALMA

En una empresa acabada de crear, hi han de passar coses "rellevants" totes les setmanes; si no és així, és que aneu massa lents. No heu de voler evitar de vendre el producte fins que no sigui perfecte. Si no el poseu a la venda, no sabreu quines són les seves febleses (tant del mateix producte com del missatge, de la forma, de l'interlocutor, del suport, etc.).

NO HAVER "FET ELS DEURES"

ABANS D'EMPRENDRE

La complaença i la fe cega en la idea porten habitualment al fracàs. Un exemple clar és el director executiu que delega les seves primeres vendes a tercers. Crec que és absolutament imprescindible que el director executiu vengui, miri als ulls dels seus clients, hi parli, n'escolti els dubtes i queixes i n'entengui els problemes de primera mà.

3r) Gola

ENAMORAR-SE DE LA IDEA I PRETENDRE EXECUTAR-LA AL PEU DE LA LLETRA SENSE ESCOLTAR EL MERCAT

El 99% de les vegades, de la idea original a la que s'executa gairebé no hi han similituds, de manera que cal saber pivotar del producte al model de negoci.

QUEIXAR-SE QUE NO HI HAN PROU AJUTS PÚBLICS PER A MUNTAR EL NEGOCI, QUE AIXÍ NO ÉS POSSIBLE EMPRENDRE, ETC.

Segur que seria genial que més coses fossin subvencionades, però un dels càncers que ens han dut a la situació actual són les subvencions.

N'hi hauria d'haver prou que el govern no et posés obstacles.

CREURE QUE SERÀ FÀCIL ACONSEGUIR FINANÇAMENT, QUE ELS DINERS DURARAN I QUE LES DESPESES SERAN LES ESPERADES

A hores d'ara, és molt difícil aconseguir crèdit, sigui d'un banc o d'un inversor privat, i sens dubte els fons s'acaben abans del que hem previst. Jo sempre recomano duplicar les despeses i dividir els ingressos per a tenir una expectativa real. Si aconseguíu convèncer un inversor, o alguna de les tres "F" (*friends, fools & family*),¹ malbaratar els diners en mobiliari nou, en anuncis de premsa o en tanques publicitàries des de bon principi porta a viure en la modalitat "emprenedor indigent", ja que cada centim s'ha d'estirar perquè duri el màxim possible.

4t) Ira

DESANIMAR-SE, EMPIPAR-SE I FER-SE ENRERE QUAN SORGEIX UN PROBLEMA O ES COMET UN ERROR

Emprendre és una escala de petits fracassos dels quals es pot aprendre, i sens dubte en patireu moltíssims, així que prepareu-vos mentalment. La resiliència (capacitat continuada de sobreposar-se a les adversitats i perseverar) ha de ser una de les principals qualitats d'un emprenedor. Frustrar-se fàcilment per la falta de certesa que comporta la vostra activitat, punt especialment crític per als emprenedors que vénen de treballar per compte d'altri: en un entorn molt més ordenat. En un projecte que comença, l'únic cert és que no se sap res. Per això, i de forma similar al punt anterior, un emprenedor ha de ser capaç d'acceptar que la incertesa és part

1. Amics, beneïts i família.

integrant de la seva activitat, i li cal aprendre a tractar el caos com un company més de camí. La dispersió i la indecisió constitueixen el problema més habitual de l'emprenedor. Donada la tremenda quantitat de tasques diferents que requereix muntar una empresa, és molt fàcil perdre's entre les menys importants. Per això és imprescindible preguntar-se davant de cada tasca: **és crítica per a treure el projecte al carrer?**

5è) Enveja

INTENTAR COPIAR ALLÒ QUE ALS ALTRES ELS HA FUNCIONAT

És important conèixer la competència: la directa i la indirecta, però només per a entendre els seus negocis: els seus punts forts i els seus punts febles. Si intenteu competir amb les seves regles i ser millors que ells, esteu perduts. No intenteu de ser millors, esforceu-vos a ser diferents. És molt millor dedicar la primera fase del projecte a explorar el mercat i a esbrinar amb clients reals quin és el millor model de negoci, consistent i sostenible (que treu més profit de la proposició de valor de l'empresa), que no pas fixar el model de negoci en la fase de planificació i executar-lo tossudament sense esperar a rebre el *feedback*.

6è) Avarícia

NO COMPARTIR INFORMACIÓ SOBRE EL PROJECTE AMB ALTRES

EMPREDORS, CLIENTS, PROVEÏDORS, AMICS, PARENTS I AMB TOT-HOM QUI VULGUI ESCOLTAR-VOS

De tot s'aprèn; l'important és tenir la ment oberta per escoltar nous plantejaments, idees, crítiques, etc. Hi ha una línia molt fina entre estar segur del projecte, pair les crítiques i ser un suïcida. Al principi, és tan important fer el pla de negoci com decidir quin conjunt de condicions poden posar-lo en risc i no enganyar-nos amb la manca de rendibilitat.

INTENTAR ATRESORAR CLIENTS, COM FARIA EN GÒL·LUM

El client ha de voler estar amb nosaltres perquè el sedueix el nostre producte, perquè el fem sentir-se el rei, i no pas pel fet que sigui un infern canviar de proveïdor. Que allò que fem ens agradi a nosaltres no significa que li agradarà al client. Cal fer un autèntic exercici d'empatia i sentir allò que necessita el client, i que tota la nostra experiència d'ús hi doni resposta.

7è) Supèrbia

MANCA D'HUMILITAT I NO PERDRE'S NI UN SOL SARAU, AMB L'AGREUJANT DE VOLER DONAR CONSELLS SAVIS ALS EMPREDORS NOVELLS

Crec que no només és un error, sinó també una irresponsabilitat. Això es pot fer un cop tens diversos casos d'èxit darrere teu, quan pots donar

consells basats en l'experiència; altrament és arrogància. L'emprenedor ha de dedicar el seu temps a parlar amb clients i amb proveïdors, a lluitar per les factures no cobrades, a negociar amb els bancs i a millorar el producte, i no pas a assistir a saraus.

OBSSESSIONAR-SE

AMB LA PERFECCIÓ

Amb l'excepció de l'ingredient secret del projecte, és perfectament acceptable quedar-se amb els mínims en la resta d'aspectes. I fins i tot amb la proposició de valor clau, val més treure-la aviat al mercat i anar-la millorant, que no pas treure-la tard i morta.

CONSIDERAR QUE NO CAL AJUT, QUE ES POT ANAR SOL

Tot empenedor ha de tenir un cert coneixement (sobretot al començament) de moltes àrees molt diferents (màrqueting, finances, tecnologia, etc.), però és virtualment impossible que algú tingui totes aquestes capacitats amb el grau que requeriran més endavant. Cerqueu companys que us complementin i amb els quals tingueu empatia; un equip que rema en la mateixa direcció és la clau d'una bona execució (la qual cosa és molt diferent de buscar socis per evitar la por de la solitud, una idea bastant dolenta).

(Extret i adaptat de: www.gcarles-blog.com/2011/09/pecats-capitals-emprenedor.html)

La Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA) celebra el Fòrum d'Educació Ambiental 2000+12, dedicat a la comunitat transformadora del territori

Els dies 23 i 24 de febrer del 2013, es va dur a terme, a la ciutat de Girona, la setena edició del Fòrum d'Educació Ambiental 2000+12 de la SCEA. El Fòrum 2000+12 va comptar amb la participació, durant el cap de setmana, d'un centenar de persones relacionades amb l'educació ambiental a Catalunya, i va tenir el suport del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i l'Obra Social de "La Caixa", i la col·laboració de l'Ajuntament de Girona, la Universitat de Girona i la Diputació de Girona.

Juanjo Butron

Societat Catalana d'Educació Ambiental

Cada dos anys, des del 2000, les persones relacionades amb el món de l'educació ambiental s'han anat reunint per tal de **reflexionar conjuntament sobre els reptes de futur del sector**. Aquest any, sota el títol "La comunitat transformadora del territori", hem aprofundit les propostes educatives que estan sota aquest paraigua i que s'emmarquen en una educació per l'empoderament.¹ No podem negar que no hem deixat de viure en un món arrelat al territori i que necessitem el planeta per continuar sustentant la vida dels éssers vius. L'esgotament dels recursos naturals, la privatització de l'aigua, la generació excessiva de residus i els riscos provinents de l'energia nuclear són problemes ambientals persistents, generats pel model econòmic i social dominant. Aquestes amenaces que pateix el nostre territori continuen estant vigents, i apareixen nous fronts, com ara la fracturació hidràulica (*hydraulic fracking*) o les prospeccions marines d'hidrocarburs a la costa catalana, que ens fan estar ben alerta. Tots aquests problemes clamen un canvi de model de societat, en el qual la

comunitat i el seu territori siguin el centre del desenvolupament. Però, davant de l'actual context de crisi, hi ha un gran ventall d'iniciatives que proposen nous models de relació. Les transformacions del territori, mitjançant diferents estratègies, com ara la preservació, la intervenció, la formació o el treball en equip de col·lectius o associacions, són alternatives que generen nous valors.

Compartint aquestes experiències i les diferents visions i alternatives que ens proposem, podrem identificar els elements clau i agafar forces per empoderar-nos i passar a l'acció. Durant el cap de setmana del **23 i 24 de febrer del 2013**, un centenar de persones es van trobar al Centre Cívic Ter de la ciutat de Girona per debatre com la comunitat pot ser transformadora del territori: reflexionant i construint

Foto de família del
Forum d'E.A. 2000 +12.

diferents camins i eines educatives per tal de facilitar l'empoderament de la població en la sostenibilitat ambiental. Prèviament, totes les persones interessades havien tingut ocasió de participar en un fòrum virtual.

Els punts de partida

El Fòrum 2000+12 va oferir, com a punt de partida, una ponència inaugural, a càrrec de Jordi Garcia Jané, amb el títol “Educar, aprendre cooperativament per transformar l'entorn”, en la qual va exposar la necessitat urgent de fer canvis personals i socials per promoure un món més sostenible i més solidari, tot impulsant iniciatives comunitàries com a eines per a aprendre, empoderar-nos i canviar. També va proposar quatre idees força per afrontar, des de l'educació ambiental, la transformació de l'entorn comptant amb la participació de la comunitat:

- Participar en... ('prendre part en una cosa').²
- Compartir.
- Repartir.
- Participar de... ('tenir quelcom de comú amb alguna cosa').²

L'educació per a la transformació del territori a través de la comunitat es pot fer utilitzant diferents estratègies. Per demostrar-ho, el Fòrum 2000+12 va demanar als participants que expliquessin una experiència d'educació ambiental transformadora. El resultat va ser la recepció de més de trenta-cinc experiències de transformació del territori que han estat recollides per mitjà del fòrum virtual i exposades a través de diferents eines.

El desenvolupament del Fòrum 2000+12

Ha estat a partir d'aquestes experiències, i després d'analitzar-les relacionant-les amb els eixos temàtics i les idees força, que es van desenvolupar les principals dinàmiques del Fòrum:

– En la dinàmica “L'intercanviador d'experiències”, es van buscar els punts forts i els punts febles de les experiències presentades, tot intentant identificar els aspectes clau que ha de tenir una iniciativa d'educació ambiental perquè faci que la comunitat transformi el seu territori.

– En la dinàmica “El creador d'iniciatives”, es va proposar crear noves propostes educatives tot incorporant-hi els aspectes identificats en la dinàmica anterior amb l'objectiu de desenvolupar pràctiques educatives més completes i encarades a l'empoderament de la població cap a l'acció. El Fòrum també va servir per a presentar la publicació 3, 2, 1... acció!: *guia de criteris de qualitat de programes i campanyes d'educació ambiental*, realitzada per la SCEA, i també la publicació *Fem camí...: Guia de criteris de qualitat per a projectes de voluntariat ambiental*, realitzada per la Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya (XVAC). També es van fer cinc tallers simul-

Al Forum 2000 + 12 van participar un centenar de persones.

tanis dinamitzats per especialistes externs a la SCEA, per tal d'adquirir i incorporar noves eines: l'escriptura creativa, les metodologies participatives per a la transformació social, la comunicació encarada a l'acció, l'educació per al desenvolupament i recursos de teatre social per a l'educació ambiental.

Al Fòrum, també van haver-hi espais lúdics i de coneixença entre els participants. Després de sopar, tot i el fred glaçat de la nit gironina, es va dur a terme l'activitat “Llegendes de Girona”, una passejada nocturna guiada pel barri vell de la ciutat per conèixer-ne diferents racons emblemàtics, amb la història i les llegendes corresponents. El Fòrum es va tancar amb una activitat anomenada “Passem a l'acció, fem feina al territori”, amb la finalitat de fer visible la feina que fan dia rere dia les entitats presents a les comarques gironines, amb la participació de membres de l'Ateneu Juvenil, Cultural i Naturalista de Girona, del Projecte Ninam, del Centre per a la Sostenibilitat Territorial (CST) i de l'Associació de Naturalistes de Girona.

Tots els materials mencionats, així com els treballs i resultats de la feina dels més de cent participants del Fòrum 2000+12, es recullen en una publicació escrita que ben aviat veurà la llum i que es pot consultar a l'adreça www.forumeducacioambiental.org. Continuarem treballant per celebrar el proper Fòrum d'Educació Ambiental, l'any 2014!

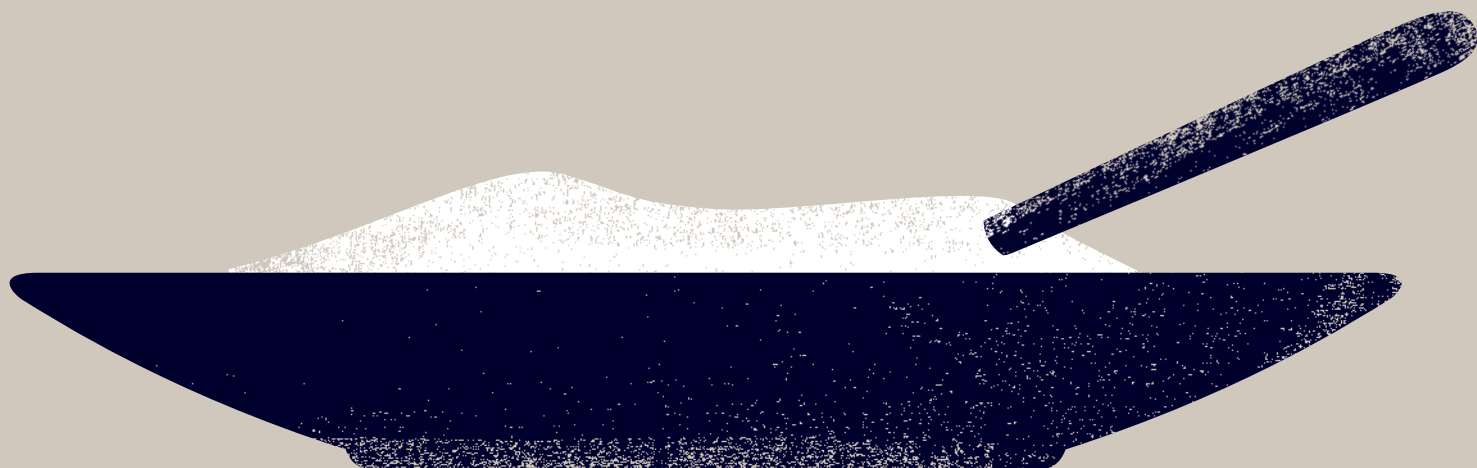
1. Nota de la Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA): Segons el gestor de consultes lingüístiques i terminològiques de la Universitat de Barcelona, el verb “empoderar” i el seu derivat “empoderament” no estan recollits en les obres lexicogràfiques catalanes, però s'usen a bastament amb el sentit de ‘donar poder’. Es tracta d'un calc de l'anglès *empower* i *empowerment* que potser s'utilitza preferentment pel fet que les formes recollides pels diccionaris “apoderar” i “apoderament”, que tenen diversos significats, no se senten prou adequades per a expressar el sentit recollit en l'accepció del terme anglès. Un altre argument a favor de la forma “empoderar” és que, independentment del fet que es tracti d'un calc, es pot explicar pels mecanismes de formació del català, ja que es tracta d'un verb format a partir d'un substantiu i el prefix en- (o em-).

No obstant això, cal tenir present que el Centre de Terminologia de la llengua catalana (Cercaterm) del TERMCAT ha desestimat explícitament la forma “empoderament” en favor de la forma “apoderament”, una forma normalitzada que apareix a la Neoloteca amb la definició següent d'aquesta accepció: “Procés pel qual una persona o un grup social adquireix o rep els mitjans per a enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics o socials. (El concepte d'apoderament es coneix en anglès com a *empowerment*).”

2. Segons el Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans.

FUNDACIÓ
BANC DELS ALIMENTS
BARCELONA

+130.000

beneficiaris

La Fundació Banc dels Aliments de Barcelona és una entitat benèfica, independent i sense ànim de lucre que des de l'any 1987 lluita contra el malbaratament alimentari i la fam d'aquí, recuperant excedents d'aliments consumibles però no comercialitzables de la indústria alimentària, l'agricultura i el comerç. Fent-los arribar a qui més ho necessita del nostre entorn a través d'una xarxa d'entitats benèfiques. **Ho donem tot contra la fam d'aquí. Ajuda'ns.**

www.bancdelsaliments.org / info@bancdelsaliments.org / Tel 93 346 44 04

Disseny: Marnich.com

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS
Aragó, 281, 1r- 1a. 08009 Barcelona
Tel. 932 154 870 Fax: 932 873 283
www.rocagales.cat
fundacio@rocagales.cat

cooperació
CATALANA

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Entitat _____
Nom _____ Cognoms _____
Adreça _____
Codi postal _____ Població _____
Telèfon _____ Fax _____
Correu electrònic _____ Web _____

☐ **Desitjo subscriure'm fins nou avís a la revista Cooperació Catalana**

Preu subscripció anual (11 núms.) 30 €

Forma de pagament

- ☐ Transferència cte. Núm: 2100-3014-76-2500018353
☐ Xec bancari adjunt a nom de: FUNDACIÓ ROCA I GALÈS
☐ Domiciliació bancària:

Nom titular: _____

Entitat bancària: _____

Núm. compte: _____

Entitat

Oficina

DC

Núm. de compte

Una nova projecció de la Fundació Roca i Galès: la posada en funcionament del Servei d'Estudis i Projectes

Ma. Lluïsa Navarro i Revert

El juny de 2012, la Fundació Roca i Galès va constituir un centre d'estudis per a l'anàlisi i la realització d'estudis i projectes sobre cooperativisme i el sector cooperatiu i per fomentar el coneixement del cooperativisme a Catalunya en tots els seus aspectes.

Aquest centre s'anomena Servei d'Estudis i Projectes (SEP) i està format per patrons de la Fundació Roca i Galès, així com professionals i acadèmics experts en el sector cooperatiu.

El coneixement del Cooperativisme es concreta en la realització de projectes, que poden ser sobre aspectes econòmics i financers, així com altres àmbits interessants per al sector (jurídics, comercials, sociològics, etc.). Una vegada realitzats els estudis, es divulgaran mitjançant la publicació i exposicions adreçades al moviment cooperatiu i l'administració.

Línies de treball

Les línies de treball del SEP seran diverses i podran ser modificades en funció de les necessitats detectades. Actualment les línies proposades són: educació cooperativa, economia i finances, comercial, i aspectes jurídics.

Estudis

Els estudis seran treballs de caire divulgatiu que tractaran qüestions d'interès i actualitat en l'àmbit cooperatiu. Un cop acabats els estudis, es valorarà la possibilitat de publicar-los en format paper o digital i es podran organitzar presentacions per donar-los a conèixer. L'objectiu és, en principi, fer un o dos estudis al llarg de l'any.

Projectes

Els projectes seran treballs d'aplicació pràctica amb l'objectiu de desenvolupar eines d'aplicació en l'àmbit cooperatiu. Es podran generar a través del mateix SEP o a partir d'encàrrecs externs.

A hores d'ara, els estudis que hi han engegats són aquests tres:

– **L'impacte de les NIC 32 en el capital social de les cooperatives.** Està enllestida una primera part consistent en l'estudi "Percepcions de les cooperatives catalanes auditades sobre el procés d'implementació de la NIC 32 en el capital social" que es va presentar el 18 de desembre del 2012 a la Universitat de Lleida i un resum del qual es va publicar el febrer del 2013 al número 362 de la revista *Cooperació Catalana*. La segona part pretén analitzar l'impacte en la situació econòmicofinancera de les cooperatives de la primera aplicació de les normes comptables adaptades a la NIC 32. Està previst presentar-ne els resultats en el V

Congrés Català de Comptabilitat i Direcció, que tindrà lloc a Barcelona els dies 6 i 7 de juny.

– **Finançament cooperatiu.** Actualment està en fase de realització. Aquest estudi té com a objectiu fer una radiografia del sector financer cooperatiu que permeti conèixer el circuit que segueixen els fons cooperatius, així com les possibles solucions perquè en el futur aquest fons es quedin en el sector.

– **Reforma de la Llei de cooperatives catalana,** actualment en fase de realització. Aquest estudi consistirà a revisar els aspectes clau de la reforma de la Llei de cooperatives de Catalunya per tal d'aportar propostes i suggeriments de millora. El SEP és un centre obert a noves propostes i suggeriments d'estudis i projectes que puguin tenir interès per al moviment cooperatiu. També està obert a persones que hi vulguin col·laborar. Podeu contactar amb el SEP a través de la Fundació Roca i Galès (a/e: fundacio@rocagales.cat). ■

Tornar a Flix

Esteve Puigferrat i Aguilar

El desembre de 2004 La Vanguardia va publicar dues pàgines en les que es feia la denúncia dels llots i residus del DDT que la química havia abocat a un costat de l'Ebre.

A pocs dies de la notícia estava fent una gestió a l'Ajuntament de Flix. Un tècnic que no sé si era enginyer o arquitecte municipal em va atendre. En comentar-li que no era pas dolent que La Vanguardia donés una notícia però que aquella no sabia si era gaire positiva per Flix: **“Bé, ja que l'han donada el que hem de fer és veure com en traiem alguna rendibilitat per Flix”**, em va respondre.

A partir d'aquell moment vaig anar seguint i encara segueixo aquest afer. Sobre la química he escrit un parell d'articles a la revista Cooperació Catalana (núm. 333 de juny 2010 pàg. 30 i núm. 337 de novembre 2010 pàg. 28). L'últim quan uns forasters van pintar en una façana “No volem el cementiri nuclear” amb pintura negra; algú va tatxar el “No” amb pintura blanca i el resultat quedava invertit. Els pobres veïns de l'edifici van haver de pintar de nou la façana per deixar-la com era abans: neta i polida.

Tinc la impressió que ara és la primera vegada que majoritàriament tot el poble de Flix s'ha posat contra la química ... fent mans i mànigues amb l'alcalde davant per aconseguir que no hi haguessin acomiadaments i que d'aquesta manera el poble seguís vivint gràcies a aquesta empresa. Que sigui o no contaminant, pels de Flix, no te gaire importància. Des de l'any 1897 que s'hi establí la química ells han viscut de la seva activitat, acostumant-se als danys col·laterals que hi puguin haver. En aquest moment, si dones un vol pel poble et trobes amb sorpreses que si no hagués estat per aquesta indústria seria impossible de tenir. Per exemple, un im-

ARXIU MUNICIPAL DE FLIX

Obres de descontaminació de l'embassament de Flix. Arxiu Municipal de Flix. Col·lecció de fotografies de Flix:

ARXIU MUNICIPAL DE FLIX

A dalt: Dragatge de l'embassament de Flix de 13 de març de 2013. A baix: Tancat de l'embassament el 21 de gener de 2011.

mens poliesportiu, unes escoles públiques de primera, i una plataforma sobre dues barques –pas de barca– per travessar el riu, tan vehicles com persones totalment gratuït. Això vol dir que alguna persona viu fent aquesta feina: al llarg del dia potser travessa el riu mitja dotzena de vegades.

On vaig dir Diego, dic Dídac

Vaig fer un nou amic, en Dídac, que treballa al restaurant “Lo Pont”. Aquest em va fer saber que el seu pare era en Diego García i que en el seu moment s'havia cuidat de les aigües de les pisci-

nes municipals i, ara treballa a Protecció civil i és el President de l'àrea de caça de Flix. La diferència és que en democràcia i gràcies a la integració del català a les escoles aquesta família com tantes altres, s'ha catalanitzat i viu en català.

En aquesta darrera visita a l'Ajuntament de Flix el dia 15 d'abril, també vaig conèixer l'arxiver municipal, Josep Antoni Collazos, a qui agraïm la cessió d'aquestes fotografies entre elles la de la portada, que corresponen a la neteja pionera dels llots contaminats actualment en curs. ■

Com menys capitalista, millor

Santos Hernández

Ara, quan una part important, visible, del nostre poble parla clarament de la seva voluntat de fer de Catalunya un estat independent i lliure, moltes veus pregunten: “I què passarà després?” Cal subratllar que aquesta pregunta no la fan només els qui ens neguen fins i tot el dret a opinar al respecte, els qui ens pronostiquen la misèria més absoluta si som independents, els qui ens amenacen amb el boicot més despietat, els qui ens diuen que serem expulsats de la Unió Europea, de la zona de l'euro, de l'Àrea Schengen, de l'Àrea Econòmica Europea, del crèdit bancari internacional (del sistema solar sembla que encara no, no patiu). També s'ho pregunten molts dels qui, en principi, sí que desitgen la independència: “Què passarà després? Si som un estat independent, això, per si mateix, ja solucionarà tots els nostres problemes?” Nosaltres, doncs, hem de mirar més enllà. Cap endavant.

Que quedi clar: la independència per si mateixa no solucionarà tots els nostres problemes, no. Però sí que ens allunyarà dels problemes que té Espanya. Sí que ens alliberarà de l'espoli econòmic continu del que ens fa víctimes Espanya. I, sobretot, ens permetrà d'intentar solucionar els nostres problemes per nosaltres mateixos, sense haver de lluitar, a sobre, contra totes les contínues dificultats que l'Estat espanyol ens posa i ens imposa. Ser lliure no vol dir no tenir problemes. Ser lliure vol dir poder treballar lliurement, tu mateix, amb les teves forces, amb la teva intel·ligència, per solucionar-los. Per això és tan important que meditem en com volem que sigui l'estat independent que desitgem tenir. La realitat la decidirà, és clar, el nostre Parlament, el Parlament que nosaltres haurem constituït quan ens haurem declarat independents. Però hem de començar a pensar-hi. La veritat és que ja hi hem començat. Ja tenim una sèrie d'iniciatives que ens ajuden a anar pensant en tants

aspectes que seran d'importància. Consulteu la web elclauer.cat: hi trobareu un munt d'aspectes sobre els quals el nostre estat en constitució haurà de prendre decisions. Aquesta web no dona solucions, sinó informació per meditar-hi. Passa el mateix amb l'interessantíssim “Estatuir Catalunya. Les accions per establir un nou estat” (estatuir.cat/PES.pdf), relació d'un centenar de pàgines, redactada per un equip de sociòlegs, dels molts assumptes que haurem de tenir en compte a l'hora de la veritat. Jo sé, a més a més, d'un grup de juristes que està analitzant la legislació espanyola, per tal d'anar preparant una llista de les lleis que haurem de substituir per les nostres. L'Assemblea Sectorial d'Economia de l'ANC publica “Catalunya i la necessitat econòmica del Nou Estat” ([\[mistes.assemblea.cat\]\(http://mistes.assemblea.cat\)\), que, en una quarantena de magnífics projectables, estudia la situació actual, però també aporta orientacions per a polítiques econòmiques futures. L'ANC i l'Associació Nova-Centre han organitzat un cicle de conferències, totes les quals podeu mirar a l'adreça “Avaluació del Cicle La Catalunya independent que volem”. L'Òmnium Sant Cugat i Sant Cugat Empresarial munten un cicle, que encara s'està realitzant, amb el tema “Vers un país eficient”. I tantes, tantes altres activitats amb objectius similars, pertot arreu. No vull deixar de subratllar-vos, però, una iniciativa recent que a la gent del cooperativisme ens afecta directament: el dia 8 d'aquest mes d'abril ha estat constituïda, dins de l'Assemblea Nacional Catalana, l'Assemblea Sectorial d'Economia Social i Solidària. És lògic. Si volem un estat nou, és necessari que el nostre Estat sigui millor, econòmicament més net i més humà que aquest en el qual hem estat fins ara. Aquesta Sectorial nova l'ha creada una vintena de membres de cooperatives, de fundacions, de tota aquesta mena d'entitats que tenen com a objectiu l'organització d'un sistema econòmic que serveixi per crear, solidàriament, productes i serveis que col·laborin al desenvolupament personal, social i ambiental de les persones que els han de rebre i de les persones que els produeixen, i no per a donar beneficis especulatius a ningú. És lògic que aquestes persones no en tinguin prou, amb la creació d'un nou Estat. Necessiten, a més a més, que sigui un Estat nou: un Estat amb una economia general com menys capitalista millor. És lògic, perquè aquestes persones consideren que també l'economia és un àmbit on ha de tenir cabuda natural la gent honesta, cada vegada més gent honesta. I volen que al nostre país nou això sigui molt factible, cada vegada més factible. ■](http://econo-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Donació de llibres

1. CHAVES, R.; MONZÓN, J.L.; SAJARDO, A. *La investigación universitaria en la economía social en España*. València: IUDESCOOP, 2004.
2. *El context econòmic de Catalunya i el diàleg social. Conferències*. Barcelona: CTESC, 2004.
3. GARCIA, Xavier. *La primera dècada de lluita antinuclear a Catalunya (1970-1980)*. Falset: Centre Cultural i Recreatiu La Unió, Arxiu Comarcal del Priorat, 2008.
4. GARCÍA SOLANES, José. *Real Exchange Rate Appreciation in Central and Eastern European Countries*. Bilbao: Fundación BBVA, 2008.
5. JIMÉNEZ NAVARRO, Àngel. *Sants Boada i Calsada*. Barcelona: Fundació Roca i Galès, 2006 (Cooperativistes Catalans; 4).
6. *La exclusión social y el empleo en la Comunidad de Madrid*. Madrid: Popular, 2005.
7. *La igualdad de trato en el empleo. Guía práctica*. Madrid: Fundación ONCE, 2007.
8. *La inmigración y el mercado de trabajo en España*. Madrid: CES, 2004.
9. *Legislació catalana en matèria de cooperatives*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1995.
10. *Les millors pràctiques de la política industrial en l'àmbit europeu*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2005.
11. LÓPEZ I MORA, Frederic V. *El trabajo autónomo en España*. València: CIRIEC-España, 2007.
12. ORELLANA, W. *El futuro del trabajo directivo*. València: CIRIEC-España, 1995.
13. *Para una integración global através del alojamiento y el empleo*. Brussel·les: IGLOO, 1999.
14. PUJOLS FURRIOLS, Pilar. *La participació de les dones en els municipis*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2007.
15. *Residus industrials, on van a parar?* Barcelona: Fundació Roca i Galès i CEPA, 1991.

■ La Biblioteca de la Fundació Roca Galès està al servei de totes aquelles persones que volen consultar temes referents a cooperativisme i economia social.

■ Agraïm la col·laboració de totes aquelles persones i entitats que amb les seves donacions han contribuït a assolir els 5.000 exemplars que actualment la nostra biblioteca pot oferir als seus lectors.

■ Segueixen arribant nous llibres, i a fi d'obtenir l'espai necessari, hem cregut oportú fer una reestructuració de la biblioteca, retirant les obres de les quals disposem més d'un exemplar, i d'aquelles que no tracten específicament dels temes sobre els quals estem especialitzats.

■ Cada mes, la biblioteca de la Fundació Roca i Galès publicarà a Cooperació Catalana un llistat de quinze títols d'aquest tipus de material.

■ Aquests llibres podran ser obtinguts de forma gratuïta per qualsevol persona o entitat que hi estigui interessada.

■ Com obtenir aquests llibres:

- Cal demanar-los per telèfon o per fax a la bibliotecària en horari de la biblioteca.
- Durant un període de trenta dies posteriors a la seva publicació.
- Els llibres s'hauran de recollir a la Fundació Roca i Galès i prèviament s'haurà d'omplir una fitxa amb les dades personals.
- En cap cas no es podrà fer un ús comercial del material obtingut.
- Les peticions seran ateses per rigorós ordre de comanda.

BIBLIOTECA DE LA

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

Horari:

dilluns a dijous de 9:30 a 13 h.

dimarts i dijous de 16 a 19 h.

Telèfon: 93 215 48 70

Fax: 93 487 32 83

a.e.: biblioteca@rocagales.cat

www.rocagales.cat

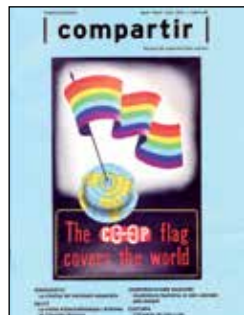
La Biblioteca de la Fundació Roca i Galès va rebre una extensa donació de llibres de temàtica cooperativista, economia social, medi ambient i altres, que ha incorporat als seus fons.

Tot i això, té un considerable romanent que posa a disposició de les persones i entitats que hi puguin estar interessades.

Cal convenir dia i hora amb la bibliotecària per venir a triar-los.

Retalls

Elisenda Dunyó

COMPARTIR

Núm. 89. Gener-març del 2013
Barcelona

www.fundacionespriu.coop
compartir@fundacionespriu.coop

Revista en llengua catalana editada per la Fundació Espriu. El primer apartat és el dedicat a la salut. La secció més extensa quant a títols és la que inclou notícies i actes relacionats amb el cooperativisme sanitari, com ara aquests: “Les cooperatives sanitàries ajuden a construir un món millor”, “El sorprenent poder de les cooperatives” o “Programa d’activitats”. També hi ha la secció “Cultura” i el monogràfic “La vitalitat del moviment cooperatiu”, en el qual, amb motiu de l’Any Internacional de les Cooperatives i amb la celebració de l’Assemblea de l’ACI a la tardor de l’any passat, es presenta un recull de les reflexions i conclusions principals. També s’hi parla del Museu dels Pioners de Rochedale, que va tornar obrir les portes després de dos anys d’estar tancat per reformes. La revista inclou, també, una entrevista al doctor José Carlos Guisado, president d’IHCO i CEO, de la Fundació Espriu, en la qual l’entrevistat subratlla la gran vigència del model cooperatiu. ■

DEUSTO ESTUDIOS COOPERATIVOS

Núm. 2 (2013). Abril del 2013
Bilbao

publicaciones@deusto.es

Revista de periodicitat semestral escrita en llengua castellana i editada per l’Institut de Estudios Cooperativos. Inclou els articles següents: “Transformació de la fundació en cooperativa”, en el qual s’indica un camí pel qual portar a bon port aquesta transformació de l’entitat; “La transformació d’una cooperativa, sota la llei estatal o basca, en una societat limitada o anònima, que explica quins passos cal seguir a partir de la llei; “La recuperació de les petites i mitjanes empreses en concurs a través de les societats cooperatives i la seva contribució a la «responsabilitat social concursal»”, en què es fa referència al paper protagonista que tenen les cooperatives del procés de reestructuració i recuperació empresarial; “L’axiologia de la cooperació com a element sustentador del lideratge cooperatiu”, en el qual es defensen els valors cooperatius com a eines bàsiques per a poder recuperar i consolidar la identitat cooperativa; “La pugna entre el shareholder primacy model y la stakeholder theory en la teoria i la pràctica anglosaxones. L’estat de la qüestió”, que constitueix un estudi del codi de govern corporatiu; i “La relació entre gènere i cooperativa a Cuba. Perspectives dins el marc jurídic experimental de la cooperativa”. ■

REVISTA JURÍDICA DE LA ECONOMÍA SOCIAL Y COOPERATIVA

Núm. 23. Desembre del 2012
València

www.ciriec-revistajuridica.es

Revista especialitzada de periodicitat anual, de més de cinc-centes pàgines, en la qual la majoria d’articles són escrits en llengua castellana. Està formada per quatre blocs temàtics. El primer el formen els articles, entre els quals destaquen els següents: “Delimitació del concepte de cooperativa: Dels principis cooperatius a la responsabilitat social”, “La competitivitat de les cooperatives i el règim fiscal específic: l’incentiu per objectius”, “Adjudicació i cessió de l’ús de les cooperatives d’habitatges: Usdefruit, ús i habitació i lloguer”. El segon bloc de textos es titula “Ressenya i jurisprudència del Tribunal Suprem referent a entitats d’economia social. Octubre del 2010 - setembre del 2012” i inclou l’índex sistemàtic. El tercer grup és una “Ressenya de legislació sobre identitats d’economia social”. I, finalment, el quart bloc es titula “Documentació”. La revista acaba amb l’índex acumulat i les instruccions per als autors, els avaluadors, el CIDECE i l’Observatorio Español de la Economía Social. ■

Premis Fundació Roca i Galès 2013

22è Premi Periodístic Jacint Dunyó, d'articles sobre cooperativisme

17è Premi Albert Pérez-Bastardas, d'articles sobre medi ambient i educació ambiental

6è Premi Benet Vigo, d'articles sobre benestar social

Es convoquen tres modalitats per a articles que tractin sobre un dels temes següents:

- **Premi Periodístic Jacint Dunyó:** articles sobre la teoria o la història del cooperativisme, o sobre experiències concretes relacionades amb el món cooperatiu, especialment les reeixides.
- **Premi Albert Pérez-Bastardas:** articles que contribueixin al coneixement i la preservació del patrimoni natural i/o a la divulgació d'experiències d'educació ambiental.
- **Premi Benet Vigo:** articles que aportin iniciatives i experiències que contribueixin a la construcció d'una societat més equitativa, igualitària i pacífica.

BASES

- Els articles han de ser inèdits i escrits en català i tenir una extensió entre 9.000 i 15.000 caràcters, incloent-hi espais.
- Es valorarà tant el contingut com el tractament periodístic dels articles.
- La dotació econòmica és de **650 €* per a l'article guanyador** de cada modalitat i de **300 €* per al segon**.
- Cada article s'ha de presentar, imprès en paper i sense signar, dins un sobre tancat a l'exterior del qual només han de figurar el títol del treball i el nom del premi al qual opta. Cal adjuntar-hi una plica a l'exterior de la qual també han de figurar el títol de l'article i el nom del premi al qual opta, i a l'interior, l'article en suport informàtic (CD, DVD o USB), les dades personals de l'autor i el títol de l'article.
- Els articles també es podran presentar enviant un missatge de correu electrònic a l'adreça **premis@rocagales.cat** tot adjuntant-hi dos arxius en format .doc: l'un, anomenat "títol_article.doc", amb l'article sense signar, i l'altre, anomenat "dades+títol_article.doc", amb les dades de l'autor. El missatge ha d'anar sense signar i amb indicació a l'assumpte del nom de la modalitat del premi al qual opta.
- El termini de presentació dels articles finalitza el **30 de setembre del 2013**.
- Els jurats els formaran les persones següents:
Premi Periodístic Jacint Dunyó: Núria Esteve, Maria Lluïsa Navarro, Rafael Ricolfe, Francesc Vila i Jordi Maluquer.
Premi Albert Pérez-Bastardas: Teresa Franquesa, Xavier Palos, Ramon Perera i Albert Torras.
Premi d'articles Benet Vigo: Fermí Vives, Enriqueta Muntané, Antoni Gavalda i Jaume Fallada.
Actuarà com a secretària dels jurats Agnès Giner, coordinadora de la revista *Cooperació Catalana*.
- Els veredictes dels jurats es faran públics en el número del novembre de *Cooperació Catalana*.
- L'article guanyador, el segon i els treballs considerats finalistes, podran ser publicats a *Cooperació Catalana* i al web de la Fundació Roca i Galès, a partir de la publicació del veredict.

* Import net, una vegada deduïda la retenció de l'IRPF.

JACINT DUNYÓ I CLARÀ (Barcelona, 1924-1982)

Historiador, periodista i cooperativista, va ser membre del Patronat de la Fundació Roca i Galès de del començament i el primer director de la revista *Cooperació Catalana*.

ALBERT PÉREZ-BASTARDAS (Barcelona, 1953 - Stromboli, 1986)

Biòleg de formació i educador de vocació, dedicat a l'ensenyament i la divulgació de les ciències naturals i a l'educació ambiental. Fou soci fundador de la Societat Catalana d'Educació Ambiental i va col·laborar amb la Fundació Roca i Galès. Va morir durant una erupció del volcà Stromboli.

BENET VIGO I TRULLS (Roses, 1918)

Pagès entusiasta de la cooperació, cooperativista destacat especialment en el sector sanitari i gran defensor del benestar social com a eina de millora de la societat. Les seves reflexions sovint han estat publicades a la revista *Cooperació Catalana*.

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS - Revista *Cooperació Catalana*

Aragó, 281, 1r 1a • 08009 Barcelona • Tel. 932 154 870

cc@rocagales.cat www.rocagales.cat

 facebook.com/fundacio.rocagales.5